

אגוז קורסים

בית הספר ללימודי המשך בתזונה

כלים פרקטיים לשימוש במחקרי תזונה

סדנה לדיאטנים קליניים

רכזת הקורס: נעמה שיראזי, יפה אלבאום שיף

יועצות אקדמיות: תאיר בן פורת, הילה זליכה פאר

רקע:

בשנים האחרונות, יותר ויותר דיאטניות ודיאטנים משתלבים בעולם המחקר ומובילים מחקרים בתחום התזונה בבתי חולים ובקופות חולים בישראל. דיאטניות ודיאטנים משמשים כמובילי מחקר, מתאמי מחקר, משולבים כדיאטנים קליניים במחקרים, ואף כחוקרים ראשיים.

קידום המחקר בתזונה בהובלת דיאטניות ודיאטנים הינו חיוני לקידום הידע בתחום, כמו גם לשיפור יכולות המחקר והטיפול בתזונה.

מחקר תזונתי דורש ידע נרחב בתחומי התזונה, הרפואה והטיפול, ידע על התנהגות ומתן כלים לשינוי התנהגותי, וכן הכרות עם מגוון שיטות וסוגי מחקר, קריאה ביקורתית, ויכולת הסקת מסקנות ממצאי הספרות הקיימים.

במסגרת ביצוע המחקר התזונתי ובמיוחד במחקרים קליניים נדרשת לעיתים קרובות הכרות עם השדה הקליני ויכולת עבודה עם מטופלים, שיטות רלוונטיות וספציפיות לאיסוף מידע במחקרים בבני אדם, שיטות ניתוחים סטטיסטיים המאפיינים מחקרים אלו, וכלים להצגת נתונים.

מטרות הסדנה:

- הקניית ידע נגיש ויישומי בתחום המחקרים התזונתיים ובפרט מחקרים קליניים בתחום התזונה, והקניית כלים לשימוש בשיטות המחקר המקובלות בתחום זה.
- הרחבת כישורי קריאה ביקורתית והכרות עם הטיות שכיחות בתכנון וביצוע מחקר תזונתי.
- מתן כלים לכתיבה מדעית והתנסות פרקטית בכתיבה של סוגי פרסומים שונים הרלוונטיים למחקר התזונתי.
- הכרות עם מחקרי סינטזה של נתונים וסוגי סקירות מדעיות, ותרגול של שלבי מפתח בכתיבת סקירות אלו, כשלב מקדים להתנסות בכתיבת ניירות עמדה ו-guidelines בעולם התזונה.
- פיתוח יכולת הסקת מסקנות יישומיות ותכנון מחקרים פיזיבייליים ומובילים בתחום התזונה.
- התנסות ותרגול מונחה בכתיבה מדעית ומקצועית המותאמת לעולם התזונה: אבסטרקטים ופוסטרים לכנסים, הצעות מחקר, והרחבת היכולות הנדרשות להתקדמות בעולם המחקרי והאקדמאי.

קהל היעד:

דיאטניות/ים המעוניינים לעסוק במחקר או העוסקים בכך בפועל ומעוניינים להרחיב את עולם הידע הקיים (מאסטרנטים, דוקטורנטים וכו'), דיאטנים המעוניינים לפתח את היכולת להסיק ממחקרי תזונה אל הפרקטיקה.

הסדנה מתאימה לכל תחומי וסוגי ההתמחויות בתזונה [אונקולוגיה, השמנה, הפרעות אכילה, הריון וכו'].

- הקורס כולל 6 מפגשים בתאריכים 23/3, 16/3, 9/3, 23/2, 16/2, 9/2
- המפגשים יתקיימו בימי שני, בין השעות 09:00-12:30 במתכונת מקוונת, zoom.
- היקף הקורס: 24 שעות אקדמיות.
- יש להקפיד על השתתפות פעילה ועל מצלמות פתוחות לאורך הקורס, הקורס הינו סדנה מעשית.
- ייתכנו שינויים בסילבוס.

סילבוס

תאריך	שעה	נושא	מרצה
מפגש 1 9/2/26 פתיחה ומבואות	9:00-9:30	הרצאת פתיחה הצגת מטרות ומהלך הקורס, היכרות, תיאום ציפיות. בחירת מטרה אישית לקורס.	נעמה שיראזי יפה אלבאום שיף
	9:30-10:15	מבוא ל-EBM וסוגי מחקר מבוא לסוגי מחקר תזונתיים ופירמידת ההוכחה	ליה גודני
	10:15-10:30	הפסקה	
	10:30-11:15	קריאה והסקת מסקנות ממאמרים מדעיים מבנה מאמר מדעי, הערכת איכות המאמר וכלים לזיהוי מגבלות המחקר	
	11:15-12:00	אינטרפרטציה והבנה של מדדי קשר, הטיות מבוא למדדי קשר והטיות במחקרי תזונה, טיפים פרקטיים ליישום בשטח	
תאריך	שעה	נושא	מרצה
מפגש 2 16/2/26 כלי מחקר וסקירה ספרותית	9:00-9:45	מבוא לשיטות מחקר - שיטות וכלי מחקר מקובלים בתזונה מתודולוגיות מקובלות, שיטות מחקר שונות בתזונה והכלים הבולטים בעולם המחקר. נדון גם בקשיים, במורכבות ובאתגרים של מחקר תזונה. נשים דגש על נקודות ייחודיות והכרחיות לבניית, קריאת והבנת מחקרי תזונה	נעמה שיראזי
	9:45-10:30	סוגי סקירות ספרות סוגי סקירות מדעיות (סקירה סיסטמתית, נרטיבית, SCOPING וכו') ודגשים לכל סוג, שימוש בסקירות כשלב מקדים ואינטגרטיבי בכתיבת ניירות עמדה ו-Guidelines קליני	תאיר בן פורת
	10:30-10:45	הפסקה	
	10:45-11:30	שלבים בביצוע סקירה סיסטמתית צעדים בביצוע סקירה שיטתית: הגדרת שאלה מחקרית במודל PICO, שלבי חילוץ וניתוח מידע, הערכת איכות הממצאים לפי סוג ה-Evidence (Critical Appraisal), כתיבת הנחיות קליניות (CPGs)	
	11:30-12:30	שלבים בביצוע סקירה סיסטמתית תרגול והתנסות עצמית בהליך סקירה מדעית	
תאריך	שעה	נושא	מרצה
מפגש 3	9:00-10:30	יסודות חיפוש ב-PubMed איך לבנות שאלות חכמות ב-PubMed?	טל קמינסקי

	הפסקה	10:30-10:45	23/2/26
	יסודות חיפוש ב-PubMed - המשך עבודה יעילה עם PubMed: חשבון אישי, קבלת התראות	10:45-12:30	חיפוש ואיסוף מידע ממאגרי מידע
מרצה	נושא	שעה	תאריך
טל קמינסקי	ניהול ציטוטים עקרונות העבודה עם תוכנות לניהול ציטוטים	9:00-9:45	מפגש 4
	חיפוש מידע מדעי בעזרת כלי AI מבוא לחיפוש מידע עם כלי AI	9:45-10:30	9/3/26
	הפסקה	10:30-10:45	ניהול מידע וחיפוש
	חיפוש מידע מדעי בעזרת כלי AI – המשך כלי רשתות ציטוטים כלי ניתוח טקסט	10:45-12:30	מידע מדעי בכלי AI
מרצה	נושא	שעה	תאריך
טל קמינסקי	כלי AI לקריאה, סיכום, כתיבה כלי AI ייעודיים לארגון ועיבוד מידע, הפקת תובנות	9:00-10:30	מפגש 5
	הפסקה	10:30-10:45	16/3/26
	הצגת מידע בעזרת AI כלי AI להצגת מידע ויזואלי	10:45-12:30	קריאה, סיכום והצגה של מידע מדעי
מרצה	נושא	שעה	תאריך
נעמה שיראזי יפה אלבאום שיף	הצגת עבודות משתתפים אשר יבחרו להציג יישום של אחד התחומים ויתרגלו עמידה בפני קהל וקבלת ביקורת עמיתים – תכונה מרכזית וחשובה בקרב אנשי מדע וחוקרים.	9:00-10:30	מפגש 6
	הפסקה	10:30-10:45	23/3/26
	הצגת עבודות - המשך	10:45-12:00	סיכום